

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 kwietnia 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia SA Janusz Sulima (spr.)
Sędziowie:	SA Alina Kamińska SA Sławomir Wołosik
Protokolant	Barbara Mosiej

przy udziale prokuratora Andrzeja Ołdakowskiego

po rozpoznaniu w dniu 5 kwietnia 2022 r. sprawy:

N. S. oskarżonego z art. 13 §1 k.k. w zw. z art. 280 §1 k.k. i art. 157 §1 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k., art. 280 §1 k.k. i art. 157 §1 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k.

z powodu apelacji prokuratora, pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego i obrońcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce

z dnia 20 października 2021 r., sygn. akt II K 58/20

I. zmienia zaskarżony w ten sposób, że:

- uchyla rozstrzygnięcie z punktu 3 o łącznej karze pozbawienia wolności,
- przyjmuje, że oskarżony N. S. dopuścił się przypisanych mu w punktach 1a i 2a przestępstw w warunkach określonego w art. 91 §1 k.k. ciągu przestępstw i za te czyny na podstawie art. 156 §1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 §3 k.k. w zw. z art. 91 §1 k.k. wymierza mu karę 6 (sześciu) lat pozbawienia wolności,
- podwyższa wysokość orzeczonych wobec oskarżonego N. S. w punktach 1b i 2b nawiązek na rzecz M. S. i E. S. do kwot po 50.000 (pięćdziesiąt tysięcy) złotych.

II. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w pozostałym zakresie;

III. zasądza od oskarżonego N. S. na rzecz oskarżycielki posiłkowej E. S. 1.200 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym;

IV. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 14/22	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	3		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA			
1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji			
wyrok Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 20 października 2021 roku sygn. akt II K 58/20			
1.2. Podmiot wnoszący apelację			
oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
oskarżyciel posiłkowy			
oskarżyciel prywatny			
obrońca			

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego		
inny		
1.3. Granice zaskarżenia		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
na korzyść na niekorzyść	w całości	
w części	co do winy	
co do kary		
	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	

	<p>art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu</p>	
	<p>art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia</p>	
	<p>art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia</p>	
	<p>art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka</p>	
	<p>art. 439 k.p.k.</p>	
	<p>brak zarzutów</p>	

1.4. Wnioski				
uchylenie	zmiana			
2. USTALENIE FAKTÓW W ZWIĄZKU Z DOWODAMI PRZEPROWADZONYMI PRZEZ SĄD ODWOŁAWCZY				
2.1. Ustalenie faktów				
2.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.2. Ocena dowodów				
2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów				

Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW I WNIOSEK			
Lp.	Zarzut		
I	apelacja obrońcy oskarżonego:	zasadny	
II.	rażąca surowość orzeczonej kary	częściowo zasadny	
III.	poprzez wymierzenie oskarżonemu kary	niezasadny	

pozbawienia wolności w wymiarze 3 lat pozbawienia wolności w sytuacji gdy kara ta jawi się jako niewspółmiernie surowa i przekracza swoje cele w zakresie prewencji indywidualnej i ogólnej, w szczególności poprzez zmarginalizowanie okoliczności, iż oskarżony jest osobą młodocianą, która w chwili popełnienia czynu miała 18 lat, a także nie uwzględnia zachowania oskarżonego po popełnieniu przestępstwa, który w sposób diametralny zmienił swoje zachowanie, przeprosił pokrzywdzone, podjął pracę oraz pomaga w utrzymaniu małoletniego rodzeństwa w obliczu tragedii, jaka spotkała oskarżonego po popełnieniu przestępstwa, w związku z czym Sąd I instancji niezasadnie nie rozważył

zastosowania instytucji z art. 60 k.k. i wymierzył karę, która jawi się w okolicznościach niniejszej sprawy jako niewspółmiernie surowa.

1. rażące naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 4 §1 k.k. przez jego niewłaściwe zastosowanie i błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, iż w zakresie podstaw do połączenia kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 20 października 2021 r. zastosowanie mają przepisy o karze łącznej w brzmieniu obowiązującym do dnia 24 czerwca 2020 r., co skutkowało orzeczeniem kary łącznej na podstawie wadliwego stanu prawnego.

2. rażącą niewspółmierność jednostkowych

kar pozbawienia wolności orzeczonych wobec oskarżonego w dolnej granicy zagrożenia ustawowego, a konsekwencji kary łącznej pozbawienia wolności przez orzeczenie tej kary w wysokości kary najwyższej z wymierzonych za poszczególne zbrodnie, mimo że stopień społecznej szkodliwości czynów, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstw, sposób działania sprawcy, wzgląd na zapobiegawcze i wychowawcze oddziaływanie kary na sprawcę oraz potrzeby w zakresie kształtowania świadomości państwowej społeczności, przemawiają za orzeczeniem wobec oskarżonego kary łącznej przyjmującej za podstawę daleko surowsze jednostkowe kary

**pozbawienia
wolności.**

**apelacja
pełnomocnika
oskarżyciela
posiłkowego:**

**1. rażąca
niewspółmierność
kary
wymierzonej
oskarżonemu w
stosunku do
stopnia
szkodliwości
oraz winy, wagi
zarzucanego mu
czynu, rodzaju
naruszonego
dobra,
powstałego
skutku,
usiłowania
dokonania
przestępstwa
wspólnie z osobą
nieletnią,
motywów i
pobudek
działania
sprawcy
wynikającą z
orzeczenia zbyt
niskiej kary,
co powoduje,
że kara ta
nie spełnia swej
funkcji w
zakresie
prewencji
ogólnej i
szczególnej i nie
zaspokaja
społecznego
poczucia
sprawiedliwości,**

**2.rażąca
niewspółmierność**

	<p>orzeczonej na rzecz oskarżycielki posiłkowej nawiązki w wysokości 10.000 zł, w sytuacji gdy orzeczona przez Sąd I instancji kwota nie spełni funkcji zadośćuczynienia pokrzywdzonej krzywdom, których doznała wskutek rozboju w sytuacji gdy następstwa działania oskarżonego wobec pokrzywdzonej są niewspółmiernie duże, krzywdy, że nawet w części nie zostaną zrekompensowane.</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>			
<p>Odnosnie apelacji obrońcy oskarżonego:</p> <p>Brak jest jakichkolwiek podstaw do zastosowania wobec oskarżonego dobrodziejstwa nadzwyczajnego złagodzenia kary</p>			

**i tym samym
apelacja obrońcy
jest oczywiście
bezzasadna.**

**Artykuł 54 §
1 k.k. nie
eliminuje zasad
wymiaru kary
określonych w
art. 53 k.k.,
a jedynie na
pierwszym
miejscu spośród
wymienionych w
tym przepisie
dyrektyw stawia
względy
wychowawcze.
Zatem status
młodocianego i
„względy
wychowawcze”,
nie mają
samodzielnego
bytu jako
podstawa
szczególnego
kształtowania
wymiaru kary
(złagodzenia
kary), a
stanowią jedynie
punkt wyjściowy
i muszą być
zestawione z
pozostałymi
okolicznościami
podmiotowymi i
przedmiotowymi
mającymi
znaczenie dla
wymiaru kary.
Przy czym
istotnymi
przesłankami
przy ustaleniu
kary
młodocianemu
sprawcy winien**

**być stopień jego
zdemoralizowania,
tryb życia przed
popelnieniem
przestępstwa,
zachowanie po,
motywy i sposób
działania.**

**Czynniki te mogą
przeważać tak
dalece, że
zasadne będzie
wymierzenie
nawet bardzo
młodemu
wiekiem sprawcy
kary w górnych
granicach
ustawowego
zagrożenia (por.
postanowienie
Sądu**

**Najwyższego z
dnia 26 lutego
2020 r., V KK
382/19, Lex nr
2946540).**

**Charakter
popelnionych
przez
oskarżonego
zbrodni
jednoznacznie
wskazuje, że
mimo młodego
wieku jest on
osobą bardzo
zdemoralizowaną.
W sposób
zupełnie
bezpardonowy
zaatakował dwie
starsze kobiety.
Doszło do tego w
miejscu
publicznym, na
przystanku
autobusowym,
gdzie każdy**

*człowiek
powinien czuć
się bezpiecznie.
Pokrzywdzone
doznały ciężkich
obrażeń ciała.
Stopień
szkodliwości
społecznej
popętnionych
przez N. S.
zbrodni jest
wyjątkowo
wysoki.*

*Faktem jest, że
oskarżony
przyznał się do
winy i złożył
obszerne
wyjaśnienia, a
także wyraził
skruchę i
przeprosił
pokrzywdzone.
Te okoliczności
nie dają jednakże
wystarczającej
podstawy do
zastosowania
wobec
oskarżonego
instytucji
nadzwyczajnego
złagodzenia
kary. Nie można
bowiem tracić
z pola widzenia
znacznej
szkodliwości
społecznej
popętnionych
przez N. S.
zbrodni, co
jednocześnie
świadczy o jego
głębokiej
demoralizacji.
Wprawdzie na
rozprawie*

**przeprosił obie
pokrzywdzone,
ale od początku
postępowania, to
jest od lutego
2020 roku nie
uczynił niczego,
żeby w
jakikolwiek
sposób
zadośćuczynić
pokrzywdzonym.**

**Nie ma znaczenia
dla zastosowania
dyspozycji art.
60 §1 k.k.
podnoszona
przez obrońcę
okoliczność, że
we wrześniu 2021
roku ojciec
oskarżonego
popęłił
samobójstwo. Z
pewnością fakt
ten pozostawił
ślad w psychice
N. S.. Pomimo
tego okoliczność
ta nie może
wpływać na
złagodzenie
wymierzonej
oskarżonemu
kary.**

**Nie można też
uznać, wbrew
temu co podniósł
obrońca, że pobyt
oskarżonego w
areszcie w
niniejszej
sprawie
przyniósł
wymierne efekty
resocjalizacyjne.**

Mając na uwadze spowodowane przez oskarżonego ciężkie uszkodzenia ciała u pokrzywdzonych, nadzwyczajne złagodzenie mu kary wyraźnie klóciłoby się ze społecznym poczuciem sprawiedliwości. Z sądu płynąłby przekaz o niezrozumiałym pobłażaniu sprawców groźnych przestępstw. Z pewnością zatem kara nadzwyczajnie złagodzona nie spełniłaby prawidłowej funkcji w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Odnosnie apelacji prokuratora:

Ponieważ istniały podstawy do uznania, że oskarżony popełnił przypisane mu dwa przestępstwa w warunkach ciągu przestępstw z art.

**91 §1 k.k., zarzut
obrazy art. 4 §1
k.k. poprzez jego
zastosowanie
przy orzekaniu
kary łącznej
należało uznać
za
bezprzedmiotowy.
Nie mniej jednak
nie sposób nie
poczynić uwagi,
że oskarżyciel w
ogóle nie ma
racji zarzucając
Sądowi pierwszej
instancji
„rażące”
naruszenie tego
przepisu.
Powołany w
uzasadnieniu
apelacji art. 81
ust. 2 ustawy z
dnia 19 czerwca
2020 roku o
dopłatach do
oprocentowania
kredytów
bankowych
udzielanych
przedsiębiorcom
dotkniętym
skutkami
COVID-19 oraz
o uproszczonym
postępowaniu o
zatwierdzenie
układu w
związku z
wystąpieniem
COVID-19 (dz.
U. z 2020
r. poz. 1086)
bynajmniej nie
odnosi się do
orzekania kary
łącznej w wyroku
skazującym.
Mowa bowiem**

**w tym przepisie
o łączeniu kar
prawomocnie
orzeczonych.**

**Stąd też nie
można mieć
wątpliwości, że
w przepisie tym
chodzi o
orzekanie o karze
łącznej w wyroku
łącznym, a nie w
wyroku
skazującym.**

**Kary, które
zostały
orzeczone w
zaskarżonym
wyroku, nie stały
się prawomocne
z chwilą ich
wymierzenia.**

**Kara łączna była
orzekana
odnośnie kar
nieprawomocnie
orzeczonych.**

**Tym samym Sąd
Okręgowy nie
tylko mógł, ale
był zobligowany
do zastosowania
dyspozycji art. 4
§1 k.k. i słusznie
sąd ten orzekał
o karze łącznej
na podstawie
przepisów
obowiązujących
w dacie
popętnienia
przez
oskarżonego
przestępstw.**

**Z kolei w
pełni zasadny
jest zarzut z
apelacji
prokuratora, że**

wymierzone
oskarżonemu
kary są rażąco
łagodne. Kara w
dolnej granicy
ustawowego
zagrożenia nie
spełni swoich
funkcji zarówno
w zakresie
prewencji
ogólnej, jak i
indywidualnej.

Słusznie
prokurator
podniósł, że
ciężar
gatunkowy
przypisanych
oskarżonemu
przestępstw jest
znaczny. Istnieje
też wyraźna
przewaga
okoliczności
obciążających
nad
okolicznościami
łagodzącymi.
Oskarżony
wprawdzie
przyznał się do
winy, złożył
szczegółowe
wyjaśnienia,
wyraził skruchę i
przeprosił
pokrzywdzone,
ale w ciągu
toczącego się już
przeciwko niemu
ponad dwa lata
postępowania
nie uczynił nic w
celu
zadośćuczynienia
pokrzywdzonym
kobietom.

Niewątpliwie okolicznością łagodzącą dla oskarżonego jest jego młody wiek i jego dotychczasowa niekaralność. Biorąc jednakże pod uwagę znaczną szkodliwość społeczną popełnionych przez niego zbrodni, okoliczności te nie mogą skłaniać do wymierzania mu kar w granicach minimum ustawowego. Zauważyć należy, że chociaż w ostatnim czasie jego zachowanie uległo poprawie, to jednakże wcześniej, jak wynika z wywiadu środowiskowego, N. S. po ukończeniu gimnazjum przerwał dalszą naukę, utrzymywał kontakty z osobami zdemoralizowanymi dużo starszymi od siebie i dopuszczał się różnych wybryków. Popętnienie przez

**niego
poważnych,
brutalnych
zbrodni daje
asumpt do
twierdzenia, że
mimo młodego
wieku w istocie
proces jego
demoralizacji
postępował.**

**Zgodzić się
należy z
prokuratorem, że
Sąd Okręgowy
niejako
zbagatelizował
okoliczności
mocno
obciążające
oskarżonego
takie jak
popętnienie
zbrodni wspólnie
i w porozumieniu
z nieletnim,
brutalność
ataków na
starsze kobiety,
a także przede
wszystkim
stopień obrażeń
doznanych przez
pokrzywdzone.
Słusznie też
oskarżyciel
wskazał, że
oskarżony
cynicznie
wybierał na
swoje ofiary
kobiety w
starszym wieku,
co do których
mógł się
spodziewać, że
nie będą stawiały
oporu. Sposób
działania**

oskarżonego był
niezwykle
brutalny. Wręcz
w bandycki
sposób
zaatakował z
tyłu i z
zaskoczenia
starsze kobiety.
Jedną z
pokrzywdzonych
powalił na
betonowe
podłoże, a gdy
mimo tego
napadnięta
kobieta broniła
się, kopał ją w
brzuch. Słusznie
też prokurator
podniósł, że
skutki tych
ataków były
fatalne dla tych
kobiet i były to
skutki
postępujące.
Oskarżony
swoim
bandyckim
zachowaniem
doprowadził E.
S. do trwałego
inwalidztwa w
postaci
niedosłuchu ucha
lewego i
zaburzeń
równowagi
pochodzenia
błędnikowego. Z
kolei
następstwami
doznanych przez
M. S. obrażeń
było powstanie
przewlekłych,
wymagających
leczenia
operacyjnego

*krwiaków
wewnątrzczaszkowych
oraz powstanie
długotrwałej
choroby
padaczkowej, co
się wiąże z
koniecznością
przyjmowania
leków
przeciwpadaczkowych.*

*Podkreślić
należy, że tylko
dzięki pomyślnie
przeprowadzonej
operacji
zażegnano u niej
groźbę utraty
życia. Stąd też
rację ma
prokurator
podnosząc, że
funkcjonujące
dotąd w miarę
sprawnie
pokrzywdzone
już do końca
życia będą
musiały zmagać
się ze skutkami
zbrodniczego
zachowania
oskarżonego.*

*Umyślne
spowodowanie z
niskich pobudek
tak poważnych
obrażeń nie może
nie spotkać się
ze zdecydowaną
i surową reakcją
wymiaru
sprawiedliwości.
Sprawcom tego
typu zbrodni nie
można pobłażać
ze względu na
młody wiek czy
też*

**dotychczasową
niekaralność.
Wymierzone
przez Sąd
pierwszej
instancji kary w
granicy
minimalnego
ustawowego
zagrożenia nie
mogą
zadośćuczynić
moralnie dla
pokrzywdzonych.
W odczuciu
społecznym na
pewno nie są to
kary
sprawiedliwe. Są
one rażąco
niewspółmierne
do ciężaru
gatunkowego
popelnionych
przez
oskarżonego
zbrodni. Kara
zaś powinna
spełniać rolę
rozładowywania
pewnego stanu
psychicznego,
wywołanego
przez popelnienie
przestępstwa, a
występującego u
pokrzywdzonego
i u innych
osób, które się
o tym fakcie
dowiedziały.
Stan ten jest
mieszanką
poczucia
pokrzywdzenia i
poczucia
zagrożenia. Może
zaś on zostać
rozładowany
poprzez**

wymierzenie
odpowiedniej
kary. W
przypadku
zbrodni
popętnionych
przez
oskarżonego
taką karą na
pewno nie jest
kara trzech lat
pozbawienia
wolności. Kara
w minimalnej
wysokości
mogłaby być
wymierzona
tylko wówczas,
gdyby
mielibyśmy do
czynienia z
wyraźną
przewagą
okoliczności
łagodzących. Tak
zaś nie jest w
niniejszej
sprawie. Kara
taka na pewno
nie zaspokaja
poczucia
sprawiedliwości.

Zgodzić się też
należy z
prokuratorem, że
wymierzone
kary żadną
miarą nie
zaspokoją
potrzeb w
zakresie
kształtowania
świadomości
prawnej
społeczeństwa.
Kary te są na
tyle łagodne, że
nie będą służyć
utwierdzeniu

**prawidłowych
postaw w
społeczeństwie
wobec prawa.
Mogą wręcz
zaburzać
poczucie
sprawiedliwości.
Mogą nawet
rodzić
przekonanie, że
sądy sprzyjają
sprawcom
ciężkich zbrodni,
wymierzając im
łagodne kary.**

**Odnosnie
apelacji
pełnomocnika
oskarżyciela
posiłkowego:**

**Odnosząc się
wcześniej do
apelacji
prokuratora
wskazano, że
wszystkie kary,
w tym kara
wymierzona za
przestępstwo
popelnione na
szkodę E. S. jest
rażąco łagodna.
Przemawiają też
za tym
okoliczności
uwytklone w
apelacji
pełnomocnika
oskarżyciela
posiłkowego.**

**Sąd pierwszej
instancji pomimo
wielu
okoliczności
obciążających
wymierzył**

**oskarżonemu
karę za
popelnioną na
szkodę E. S.
zbrodnię rażąco
łagodną. Rację
ma pełnomocnik,
że zuchwały
sposób działania
oskarżonego
oraz poważne
obrażenia
doznane przez
oskarżycielkę
wskazują na
wysoki stopień
demoralizacji N.
S.. Oskarżony
szukając łatwego
łupu na swoją
ofiara wybrał
starszą kobietę,
licząc na to
zapewne, że nie
będzie stawiała
żadnego oporu.
Oskarżony
działał z niskich
pobudek, bo z
chęci osiągnięcia
korzyści
majątkowej.
Zamiast darzyć
pokrzywdzoną
szacunkiem z
uwagi na jej
wiek nie wykazał
jakojkolwiek
empatii
bezwzględnie
atakując ją, nie
bacząc, jakie
skutki może
powodować jego
zachowanie.
Rację ma też
pełnomocnik
oskarżycielki, że
oskarżony
działał w sposób**

**zaplanowany.
Okolicznością
obciążającą dla
oskarżonego jest
również to, że
dopuścił się
zbrodni wspólnie
i w porozumieniu
z nieletnim.
Zgodzić się też
należy z
apelującym, że
nie można
przeceniać jako
okoliczności
łagodzącej faktu
przyznania się
oskarżonego do
popelnienia
zarzucanego mu
czynu. Organy
ścigania miały
wiedzę odnośnie
sprawców w
zasadzie już od
początku
postępowania.**

**Z tych
wszystkich
względów należy
zgodzić się z
autorem
apelacji, że
wymierzenie
kary za ledwie 3
lat pozbawienia
wolności w
dolnej granicy
ustawowego
zagrożenia jest
rażącym
potraktowaniem
oskarżonego.
Taka kara nie
spełni swoich
funkcji zarówno
w zakresie
prewencji
zarówno**

*indywidualnej,
jak i ogólnej.
Słusznie podniósł
w apelacji
pełnomocnik, że
w obecnym
czasie skala
brutalizacji
zachowań
przestępców
przybiera coraz
bardziej
przerażające
rozmiary. Życie
i zdrowie ludzkie
dla wielu
przestępców w
gruncie rzeczy
nie przedstawia
jakiegokolwiek
wartości.*

*Dlatego też z
sądu powinien
płynąć przekaz,
że tego rodzaju
zbrodnie zawsze
spotkają się ze
zdecydowaną i
surową reakcją.*

*Zgodzić się też
należy z
pełnomocnikiem
oskarżycielki
posiłkowej, że
wysokość
orzeczonej wobec
oskarżonego
nawiazki na
rzecz
pokrzywdzonej
jest rażąco niska.*

*Kwota 10.000
złotych na pewno
nie spełni funkcji
zadośćuczynienia
za doznaną przez
pokrzywdzoną
krzywdę.*

Wskutek

**dokonanego
przez
oskarżonego
przestępstwa
pokrzywdzona
doznała obrażeń
w postaci urazu
czaszkowo –
mózgowego ze
wstrząśnieniem
mózgu oraz
złamania kości
podstawy czaszki
po stronie lewej
z towarzyszącym
uszkodzeniem
nerwu VIII
lewego.**

**Następstwem
tych obrażeń
jest niedosłuch
lewostronny i
zaburzenia
równowagi
pochodzenia
błędnikowego. Z
tego powodu E. S.
ma obawy przed
samodzielnym
wychodzeniem z
domu. Ponadto
na skutek
przestępstwa
pokrzywdzona
doznała
złamania kości
łonowej oraz
przezpanewkowego
złamania kości
biodrowej lewej.
Zarówno
niedosłuch ucha
lewego,
zburzenia
równowagi
pochodzenia
błędnikowego,
jak i pourazowe
złamanie
przezpanewkowe**

kości biodrowej
lewej są
trwałymi
uszczerbkami na
zdrowiu
pokrzywdzonej.
Tak więc
oskarżycielka
posiłkowa skutki
dokonanej na
niej zbrodni
będzie odczuwać
do końca swego
życia. Poza tym
u pokrzywdzonej
rozpoznano
nieokreślone
zaburzenia
lękowe.
Niewątpliwie ich
źródłem jest
popelniona przez
oskarżonego
zbrodnia. W tym
stanie rzeczy
orzeczona przez
Sąd pierwszej
instancji
nawiazka w
kwocie 10.000
złotych zupełnie
jest
nieadekwatna do
cierpień
fizycznych i
psychicznych
pokrzywdzonej.
W takiej sytuacji
ma ona
wyłącznie
charakter
symboliczny. W
gruncie rzeczy
żadna kwota nie
zrekompensuje
pokrzywdzonej
tych cierpień.
Nie mniej jednak
nie może ona
mieć charakteru

<p><i>symbolicznego.</i> Stąd też w pełni zasadny jest wniosek o podwyższenie wysokości nawiązki do 50.000 złotych.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>apelacja obrońcy oskarżonego:</p> <p>o zmianę wyroku poprzez złagodzenie wymierzonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności przy ewentualnym zastosowaniu art. 60 ust. 1 k.k.</p> <p>apelacja prokuratora:</p> <p>o zmianę wyroku w zaskarżonym zakresie przez wymierzenie oskarżonemu N. S. za popełnienia czynu opisanego w pkt 1a wyroku kary 5 lat pozbawienia wolności za popełnienia czynu opisanego w pkt. 2a wyroku kary 6 lat pozbawienia wolności i wymierzenie na zasadzie art. 85 §1 k.k., art. 86 §1</p>	<p>zasadny</p> <p>częściowo zasadny</p> <p>niezasadny</p>	

k.k. w brzmieniu obowiązującym od dnia 24 czerwca 2020 kary łącznej 6 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu N. S. kary 5 lat pozbawienia wolności,

o zmianę wysokości orzeczonego środka kompensacyjnego poprzez podwyższenie kwoty nawiązki do wysokości 50.000 zł.

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Wniosek z apelacji obrońcy oskarżonego jest bezzasadny, gdyż jak wyżej wykazano brak jest jakichkolwiek podstaw do zastosowania nadzwyczajnego złagodzenia kary.

Stwierdzenie, że wymierzone wobec oskarżonego kary są rażąco łagodne, nakazywało uwzględnienie wniosków z apelacji prokuratora i pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego.

Również stwierdzenie, że wysokość orzeczonej wobec oskarżonego nawiązki jest rażąco niska, nakazywało uwzględnienie w tym zakresie wniosku z apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego.

**4.
OKOLICZNOŚCI
PODLEGAJĄCE
UWZGLĘDNIENIU
Z URZĘDU**

1.

Rażąca niesprawiedliwość wyroku (art. 440 k.p.k.) wynikająca z braku uznania, że oskarżony dopuścił się obu przestępstwa w warunkach ciągu przestępstw

	określonych w art. 91 §1 k.k.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności		
<p>Nie może być żadnej wątpliwości, że N. S. dopuścił się obu przypisanych mu przestępstw z wykorzystaniem takiej samej sposobności. Modus operandi był w zasadzie identyczny. Zbrodni tych dopuścił się w krótkim odstępie czasowym, bo czterodniowym. Podstawą wymiaru kary dla każdego z tych przestępstw stanowi ten sam przepis ustawy, a mianowicie art. 156 §1 pkt 2 k.k. Tym samym nie może być też żadnej wątpliwości, że obu tych przestępstw oskarżony dopuścił w warunkach ciągu przestępstw określonych w art. 91 §1 k.k.</p> <p>Regulację przewidzianą w art. 91 §1 k.k.,</p>		

jako instytucję prawa karnego materialnego, przy spełnieniu określonych przesłanek, sąd nie może, lecz ma obowiązek zastosować. Zaniechanie realizacji tego wymogu, do respektowania którego sąd jest zobowiązany, stanowi więc obrazę, i to zazwyczaj rażącą, prawa materialnego, uzasadniającą ingerencję w zaskarżony wyrok nawet poza granicami zaskarżenia i niezależnie od podniesionych zarzutów. Stąd też niezastosowanie w wyroku art. 91 §1 k.k., przy spełnieniu wymienionych w tym przepisie przesłanek powoduje, że taki wyrok dotknięty jest rażącą niesprawiedliwością, o jakiej jest mowa w art. 440 k.p.k.

Faktem jest, że w żadnej z trzech apelacji nie podniesiono zarzutu obrazy

art. 91 §1 k.k. poprzez jego niezastosowanie. Zmiana zaś wyroku na podstawie art. 440 k.p.k. może być dokonana tylko na korzyść oskarżonego. Przyjęcie, że sprawca działał w warunkach określonego w art. 91 §1 k.k. ciągu przestępstw jest jednakże zdecydowanie korzystniejsze od uznania, że popełnione przez niego przestępstwa pozostają w zwykłym realnym zbiegu. Aby o tym się przekonać, wystarczy obliczyć, jaka najwyższa kara może być wymierzona za dwa przestępstwa na podstawie art. 91 § 1 k.k. i porównać ją z maksymalną łączną karą, jaka mogłaby być orzeczona, gdyby za oba te przestępstwa wymierzono kary w granicach górnego ustawowego zagrożenia. Nie

należy też
zapominać, że
w przypadku
przyjęcia, że
sprawca dopuścił
się dwóch lub
więcej
przestępstw w
warunkach
określonego w
art. 91 §
1 k.k. ciągu
przestępstw
zawsze jest
możliwe
wymierzenie za
te przestępstwa
kary w dolnej
granicy
ustawowego
zagrożenia
przewidzianego
w przepisie
stanowiącym
podstawę jej
wymiaru dla
każdego z tych
przestępstw.
Obecnie zaś w
przypadku
wymierzania
kary łącznej,
stosownie do
treści art. 86
§1 k.k., nie jest
możliwe
zastosowanie
zasady absorpcji.
Minimalna kara
łączna zawsze
zatem będzie
surowsza od
minimalnej kary
jaką można
wymierzyć za
przestępstwa
spełniające
warunki z art. 91
§1 k.k.

<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>		
<p>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>		
<p>1.</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>	
<p><i>Utrzymano wyrok w zakresie przpisania oskarżonemu popelniania dwóch przestępstwa oraz w zakresie przyjętej przez Sąd pierwszej instancji kwalifikacji prawnej tych czynów.</i></p>		
<p>Zwięźle o powodach utrzymania w mocy</p>		
<p><i>Zarówno wina, jak i kwalifikacja prawna przypisanych oskarżonemu przestępstw nie była kwestionowana przez żadną ze stron procesu. Zebrany w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie wskazywał na</i></p>		

<p>popelnienie przez oskarzonego dwóch zbrodni. Wina jego nie budzi żadnych wątpliwości. Prawidłowa też jest przyjęta przez Sąd pierwszej instancji kwalifikacja prawna obu tych przestępstw.</p>		
<p>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</p>		
<p>1.</p>	<p>Przedmiot i zakres zmiany</p>	
<p>Zmieniono wyrok poprzez przyjęcie, że oskarżony dopuścił się obu przypisanych mu przestępstw w warunkach określonego w art. 91 §1 k.k. ciągu przestępstw i wymierzenie za oba te przestępstwa jednej kary 6 lat pozbawienia wolności oraz podwyższenie orzeczonych wobec oskarżonych nawiązek do</p>		

kwot po 50.000 złotych.	
Zwięźle o powodach zmiany	
<p><i>Jak wyżej wskazano, zachodziły podstawy do uznania, że oskarżony obu przypisanych mu zbrodni dopuścił się w warunkach określonego w art. 91 §1 k.k. ciągu przestępstw.</i></p> <p><i>Stąd też należało na podstawie przepisu 156 §1 pkt 2 k.k. wymierzyć oskarżonemu za te dwa przestępstwa jedną karę.</i></p> <p><i>Jak wcześniej wskazano szereg okoliczności obciążających przemawia za wymierzeniem oskarżonemu znacznie surowszej kary aniżeli w dolnej granicy ustawowego zagrożenia przewidzianego za zbrodnie spowodowania ciężkiego uszkodzenia ciała. Kara</i></p>	

*trzech lat
pozbawienia
wolności za oba
te czyny jest karą
rażąco łagodną.*

*Za karę
adekwatną do
stopnia
zawinienia
oskarżonego i
stopnia
szkodliwości
społecznej
popelnionych
przez niego
zbrodni należało
uznać karę
sześciu lat
pozbawienia
wolności. Taka
kara jest
wystarczająco
dolegliwa, aby
zostały spełnione
wobec N. S. cele
wychowawcze i
poprawcze. Taka
kara powinna też
zadośćuczynić
społecznemu
poczuciu
sprawiedliwości.
Będzie ona w
sposób
prawidłowy
kształtować
świadomość
prawną
społeczeństwa.*

*Ponieważ
wysokość
orzeczonej wobec
oskarżonego
nawiazki na
rzecz
pokrzywdzonej
E. S. jest rażąco
niska, należało*

ją podwyższyć do kwoty, która nie będzie symboliczna i w pewnym stopniu będzie rekompensowała doznane przez pokrzywdzoną krzywdy. Stąd też wysokość tej nawiązki podwyższono do kwoty 50.000 złotych.

Wniesienie apelacji na niekorzyść oskarżonego co do środka kompensacyjnego powodowało, zgodnie z art. 447 §3 k.k., że apelacja była zwrócona przeciwko całości rozstrzygnięcia o środkach kompensacyjnych. Stwierdzenie uchybienia podniesionego w apelacji na niekorzyść oskarżonego umożliwiło zmianę wyroku na niekorzyść oskarżonego przy uwzględnieniu treści art. 447 §3 k.p.k.

Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 12 kwietnia

2018 roku (II KK
422/17, OSNKW
2019/3/14)
wyraził
jednoznaczny
pogląd, że
granice kontroli
odwoławczej w
razie wniesienia
środka
odwoławczego
na niekorzyść
oskarżonego
określa zakres
zaskarżenia i
podniesione
zarzuty. W
wypadku
uwzględnienia
zarzutu
odwoławczego
zakres orzekania
na niekorzyść
oskarżonego
wyznaczony jest
przy
zastosowaniu
art. 447 § 1-3
k.p.k. (art. 433 § 1
k.p.k.).

W niniejszej
sprawie zostały
spełnione
wszystkie
przesłanki
umożliwiające
orzekanie
refnormatoryjne
w części
dotyczącej
orzeczonej
nawiązki na
rzecz
pokrzywdzonej
M. S.. Po
pierwsze został
wniesiony
środek
odwoławczy na

**niekorzyść
oskarżonego, Po
drugie orzekanie
reformatoryjne
może nastąpić w
granicach
zaskarżenia.
Wyrok Sądu
Okręgowego w
Ostrołęce został
zaskarżony
również w części
dotyczącej
środka
kompensacyjnego,
jednak z treści
zarzutu wynika,
że dotyczył on
nawiązki
orzeczonej na
rzecz E. S.. Z
treści art. 433
§1 k.p.k. wynika
jednakże, że przy
określeniu
granic
zaskarżenia
uwzględniać
należy treść art.
447 §1 -3 k.p.k.
Z treści art. 447
§3 k.p.k. wynika
jednoznacznie, że
apelację co do
środka
kompensacyjnego
uważa się za
zwróconą
przeciwko
całości
rozstrzygnięcia o
środkach
kompensacyjnych.
Po trzecie została
spełniona także
ostatnia
przesłanka, tj,
stwierdzenie
uchybień
podniesionych w**

**środku
odwoławczym.**

**Wysokość
orzeczonej zaś na
rzecz
pokrzywdzonej
M. S. nawiązki
jest zaś rażąco
niska. Ma ona
jedynie
charakter wręcz
symboliczny.**

**Powtórzyć
należy, że ta
pokrzywdzona
doznała ciężkich
obrażeń ciała
w postaci rany
tłuczony okolicy
potylicznej,
krwiaka
podczepcowego
też okolicy raz
krwawienia
wewnątrzczaszkowego
w postaci
krwiaka
przysierpowego
okolicy lewej w
części przedniej
sierpa.**

**Nastęstwami
przebytego urazu
było powstanie
przewlekłych
krwiaków
wewnątrzczaszkowych.**

**Jedynie wskutek
pomyślnego
leczenia
operacyjnego
zażegnano
groźbę utraty
życia
pokrzywdzonej.**

**Obrażenia
wewnątrzczaszkowe
spowodowały
zaistnienie**

**padaczki
pourazowej, z
czym się wiąże
konieczność
długiego leczenia
farmakologicznego.**

**Pokrzywdzona
będzie zatem
odczuwała
dolegliwości
praktycznie do
końca swojego
życia. Popelnione
na jej szkodę
przestępstwo
było
niewątpliwie dla
niej zdarzeniem
wysoce
traumatycznym.
Kwotą, która
choć
częściowo będzie
mogła
zrekompensować
jej cierpienia
fizyczne i
psychiczne, jest
kwota w
wysokości co
najmniej 50.000
złotych.**

**5.3. Uchylenie
wyroku sądu
pierwszej
instancji**

**5.3.1. Przyczyna,
zakres i
podstawa
prawna
uchylenia**

1.1.

art. 439 k.p.k.

Zwiąże o powodach uchylenia			
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia			
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
4.1.		art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia			
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			

5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. KOSZTY PROCESU		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
III	<p><i>Ponieważ apelacja pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej została w całości uwzględniona, należało na podstawie art. 635 k.p.k. w zw. z art. 627 k.p.k. zasądzić na rzecz oskarżycielki od oskarżonego zwrot wydatków poniesionych w postępowaniu odwoławczym w postaci kosztów zastępstwa procesowego. Ich wysokość została ustalona na podstawie §11 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia</i></p>	

**Ministra
Sprawiedliwości
z dnia 22
października
2015 roku w
sprawie opłat
za czynności
adwokackie (Dz.
U. z 2015 roku,
poz. 1800).**

**Z uwagi na
trudną sytuację
materialną
oskarżonego, na
podstawie art.
624 §1 k.p.k.
został on
zwolniony od
ponoszenia
kosztów
sądowych za
postępowanie
odwoławcze.**